

Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Postboks 8112 Dep
0032 OSLO

Vår dato: 29.02.2016
Vår ref.: 2015/8514
Arkivkode:330
Deres dato: 17.12.2015
Deres ref.: 15/4746-1

Svar på høring om forslag til nytt inntektssystem for kommunene

Vi viser til høringsnotatet av 17. desember 2015 fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD), med forslag til nytt inntektssystem for kommunene.

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag vil med dette gi kommentarer til noen av hovedpunktene i forslaget. Høringsnotatet er et tydelig retningsdokument, men gir lite tallmessig grunnlag for å vurdere totalvirkningen av forslagene. Fylkesmannen ser at dette kan være et bevisst valg for å styre debatten mot det prinsipielle. Vi registrerer imidlertid at manglende konkretisering er en utfordring for mange kommuner. Det er også en viss utfordring for fylkesmannen at de tallene som nå brukes av kommunene er hentet fra beregninger hos KS, og da ikke fra departementets egne beregninger.

Kostnadsnøkler:

Det er positivt at kostnadsnøkler og vekter blir revidert, og at sammenhenger mellom nøklene og ufrivillige kostnadsforskjeller blir testet regelmessig. Fylkesmannen støtter forslaget om at kostnadsnøklenes vekt oppdateres årlig. Dette vil i større grad kunne ta hensyn til at utgiftsveksten i de ulike sektorene er forskjellig over tid. Det er viktig at eventuelle oppdateringer tar hensyn til kommunenes behov for forutsigbarhet i inntektene for å kunne gjennomføre god planlegging og økonomistyring over tid.

Fylkesmannen forholder seg til at departementets arbeid med kostnadsnøkler er en ren faglig analyse. Fylkesmannen konstaterer at foreløpige beregninger fra KS viser at endringer i kostnadsnøkler vil gi et samlet inntektstap på 37.2 mill. kr. i Nord-Trøndelag. Dette tapet må da forklares i at departementets analyser viser at det i årene fremover er mindre behov for kompensasjon for ufrivillige kostnadsforskjeller.

Uavhengig av dette vil vi påpeke at noen kommuner i fylket opplever stor inntektssvikt på kriteriet for psykisk utviklingshemmede. Vi vil anbefale at departementet ser nærmere på dette, og at vurderingen tar høyde for samlet finansiering av PU både innenfor og utenfor inntektssystemet.

Nord-Trøndelag er et fylke med lange avstander i ytterkantene av fylket. For Nord-Trøndelag er det viktig at det ligger gode analyser bak beregningen av kompensasjoner for avstandsulemper.

Gradert basistilskudd:

Siden det nye forslaget til strukturkriterium kun måler reiselengde til 5 000 innbyggere, vil bruken av strukturkriteriet for mange kommuner måle spredtbygdhet innenfor egen kommune, og ikke om man er ufrivillig eller frivillig liten. Med det nye forslaget taper alle kommuner med innbyggere mellom 10-20 000 innbyggere, mens de største kommunene kommer best ut. På bakgrunn av slike omfordelingsvirkninger anbefaler vi at departementet arbeider mer med å operasjonalisere strukturkriteriet.

Kriteriet slik det fremstår kan oppfattes som om det ikke treffer godt nok i forhold til intensjonen. Avhengig av valgt grenseverdi kan kriteriet også virke direkte mot sin hensikt.

Regionalpolitiske tilskudd

I høringsnotatet foreslås i hovedsak to endringer. Den ene er rydding i tilskuddene, og den andre er en mer nøytral og treffsikker metode for å tildele tilskuddene.

Fylkesmannen støtter forslagene om å forenkle strukturen i tilskuddene. Fylkesmannen finner det vanskelig å mene noe om endringen i tildelingsmetode, så lenge det ikke gis mer opplysninger om hvordan endringene vektet. På et helt overordnet nivå støtter vi intensjonene om å øke treffsikkerheten i tilskuddene.

Fylkesmannen vil understreke viktigheten av at Namdalstilskuddet opprettholdes på dagens nivå selv om tilskuddet i framtida skal inngå som en del av et regiontilskudd nord.

Skatteutjevningen

For kommunene i Nord-Trøndelag er det positivt dersom dagens skatteandel og skatteutjevning blir videreført slik at skattesvake kommuner også i fremtiden har mulighet til å levere likeverdige tjenester.

Med hilsen

Inge Ryan
Fylkesmann

Hans Brattås
Kommunaldirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift